

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, Koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabito na naročevanje.

Ob koncu leta vabimo vljudno vse dosedanje naročnike „Slov. Gospodarja“, naj se naročijo še na dalje za leto 1894 na list, ki je in še tudi naprej zagovarja resno in vestno koristi sv. cerkve in slov. ljudstva pa ne išče v tem, kakor kaže že njegova cena, nikjer svoje koristi. Kdor more in hoče, naj pristopi med deležnike „katol. tisk. društva“, da se „Slov. Gospodar“ vzdrži tudi nadalje pri tej nizki ceni.

Deležnina „katol. tisk. društva“ znaša za celo leto 5 gold. in je v tem že tudi naročnina za „Slov. Gospodarja“. **Naročnina** pa znaša za celo leto 2 gold. 50 kr. in za pol leta 1 gold. 30 kr. ter za četrť leta 65 kr.

Naročnina se pošlje najlaglje po poštnih nakaznicah upravnistvu „Slov. Gospodarja“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Odbor kat. tisk. društva.

Pred deželnim zborom.

Večina deželnih zborov se snide letos že v torek, dne 19. decembra, tedaj nekaj dnij poprej, kakor se je bilo iz kraja reklo. Med njimi je tudi dež. zbor v Gradcu. Le-ta, ker domači, nas zanima sploh, letos pa še tem bolj, ker dobimo v njem novega dež. glavarja, pa tudi njega namestnika. Dež. glavar je bil doslej že dalje časa grof Wurmbrand, sedaj minister za trgovino, namestnik pa mu je bil dr. Fr. Jurtela, župan v Šmariji pri Jelšah. Obe mesti, glavarja in namestnika, ste tako važni, da imenuje nju sam svitli cesar, ali se ve, da na predlaganje vlade.

Razlika pa je med njima velika, zakaj dež. glavarja mesto ni samo častno, ampak tudi mastno, njega namestnik pa ima na časti dovolj in še ta ni Bog zna, kako visoka, ako tako glavarju dopade. Dež. glavar se vzame po navadi iz večine dež. poslancev, njega namestnik pa iz manjšine. V našem deželnem zboru je večina na strani nemško-liberalnih poslancev, manjšina pa se sestavlja iz nemških konservativcev in pa slov. poslancev. Teh je skupaj 21, če še ne štejeta knezoškofa v Gradcu in Mariboru, liberalcev pa je vkup 40.

Dokler je bil grof Taaffe na krmilu, pač ni postal dež. glavar nikoli kateri izmed najhujih liberalcev, njega namestnik pa je bil vselej slov. poslanec, iz kraja dr. Radaj, zadnja leta pa dr. Jurtela. Važno je torej vprašanje, kdo postane sedaj dež. glavar, kdo njegov namestnik? Dež. glavar vzame se gotovo iz nemško-liberalne večine; na ponudbo pa so sedaj trije poslanci. grof Edmund Attems, vit. Schreiner in grof Stürgkh. Naj postane pa kateri koli izmed njih, tako dobro ali slabo, kakor grof Wurmbrand, opravi še izmed njih vsaki svojo službo, našega zaupanja pa nima nobeden izmed njih.

Ali kdo postane namestnik dež. glavarja? Gotovo izmed manjšine poslancev, tedaj kateri izmed nemških konservativcev, ali pa, kakor doslej, izmed slov. poslancev. Zgorej smo že rekli, da je to mesto le častno, nima torej za nas, če gre za pravo, veliko pomena, toliko pa ga vendar-le ima, da nas, slov. ljudstva, vlada ne prezre do cela, ako priporoči za to mesto slov. poslanca.

Naj pa stori v tem vlada, kar hoče, samo s tem, da vzame izmed naših poslancev namestnika dež. glavarju, še nam ne more in ona nič ne ustreže; nam se mora dati prostora v dež. odboru. Tu je ognjišče, na katerem se kuha in peče pogača naše dežele in dokler ne stoji pri tem ognjišču nihče izmed naših poslancev, dobimo z njega le osmojke, nikdar pa okusne pogače. Dokler nimamo torej mesta v dež. odboru, smemo reči, da ga nima tretjina prebivalcev naše dežele in vendar je taciñ mest šestero; po pravem bi nam torej dohajali dve mesti, ali nemški liberalizem pridržuje si doslej še redno vsa mesta v dež. odboru. V tem oziru so bili še vsi predlogi naših poslancev bob v steno. Ali bode kedaj bolje? Težko, ali celo ne, dokler bode večina v rokah nemških liberalcev. Njim ni mar ne za glas pravice, ne za koristi cele dežele naše.

Kmetijske zadruge.

(Konec.)

§ 24 Okrajne zadruge morajo vsako leto narediti računski zaključek za pretečeno, in proračun za bodoče leto, ter te računske izkaze predložiti predpostavljene deželni zadrugi v portrjenje. Ako bi po teh računih doneski zadružnikov presegali v § 20 označeno mero, ima jih deželna zadruga po poti deželne vlade predložiti denarnemu in poljedelskemu ministerstvu. Ravno tako mora deželna zadruga vsako leto narediti računski zaključek in proračun ter oboje v potrjenje predložiti deželni politični oblasti. Ako bi se prekoračila dovoljena meja, mora deželna vlada privoljenje poiskati pri finančnem in poljedelskem ministerstvu.

§ 25 Ko bi se pri računskem sklepu okrajne zadruga (§ 24) pokazal preostanek, položi se od tega denarja 90% v rezervni zaklad, ki se mora pri vsaki okrajni zadrugi ustanoviti, 10% pa se odpošlje predpostavljeni deželni zadrugi. Mogoče zgube okrajnih zadrug se pokrijejo iz njih rezervnega zaklada.

§ 26 Ako se preostanek pokaže pri letnem računskem sklepu deželne zadruga, dobi polovico rezervni zaklad deželne zadruga, polovico pa rezervni zaklad rentnih pisem po § 67 postave o rentnih posestvih. Na isti način se razdelijo doneski, ki jih deželna zadruga po § 25 morda dobi od okrajnih zadrug. Občni rezervni zaklad deželne zadruga je namenjen za plačanje obrestij od rentnih pisem po § 74. postave o rentnih posestvih in za morebitne zgube deželne zadruga.

§ 27 Ako bi okrajna ali deželna zadruga ne izvršila po §§ 19 do 22 in 24 do 26 njej naloženih dolžnosti glede naložitve in pobiranja doklad, sestave proračuna in računskega sklepa ter zalaganja rezervnega zaklada, stori to za okrajno zadrugo na prošnjo deželne zadruga okrajno glavarstvo, za deželno zadrugo pa na ukaz poljedelskega ministerstva deželna vlada.

§ 28 Poljedelsko ministerstvo ima pravico, poslati dva zastopnika v odbor deželne zadruga. Ta dva odbornika, katerih eden se lahko izvoli tudi za načelnika, imata pri sejah isto glasovalno pravico z drugimi odborniki, toda oproščena sta vsakršnih plačil v korist zadruga. Z dovoljenjem poljedelskega ministerstva sme tudi deželna vlada v vsako okrajno zadrugo poslati po enega zastopnika z glasovalno pravico.

§ 29 Ako se v kaki deželi že nahajajo kmetijske zadruga na podlagi deželnih postav, in ako deželni zastopnik sklene, da se tiste opustijo in svojo nalogo prenesejo na te po tej postavi oživljene zadruga, potem ima deželni odbor pravico, kakor tudi deželna vlada, oziroma poljedelsko ministerstvo, odposlati po enega ali dva zastopnika v odbore teh zadrug.

§ 30 Ako deželni zbor z ozirom na § 79 postave o rentnih posestvih sklene, da prevzame dežela namesto države poroštvo za rentna pisma, potem zadobi deželni odbor razun pravic, ki mu jih daje § 79 omenjene postave, še sledeče pravice:

a) pravila zadrug se smejo spremeniti le s privoljenjem deželne odbora;

b) deželni odbor ima pravico, tudi če bi se ne vjemalo s pogoji v § 29 označenimi, odposlati v tem paragrafu omenjene zastopnike v združeni odbor.

§ 31 Deželna zadruga mora za to skrbeti, da se v deželi osnuje ena ali več zvez že obstoječih kmetijskih pridobninskih in gospodarskih društev, in če take zveze že obstojijo, mora jih pospeševati. Glavni namen teh zvez je ta, da svoje zadruga nadzorujejo na podlagi nadzornega reda, ki ga sestavi deželna zadruga, potrdi pa poljedelsko ministerstvo. Drugi opravi te zvez so naštetih v zveznih pravilih.

§ 32 V kolikor nadzorstva po § 31 ne oskrbuje zveza, ima deželna zadruga dolžnost, nadzorovati tiste kmetijske pridobninske in gospodarske zadruga v deželi, ki se njenemu nadzorstvu podvržejo, in sicer po nadzornem redu, ki je v § 31 omenjen. Zadruga pa morajo za to nekaj malega plačati.

§ 33 Deželna zadruga ima pravico, nadzorovati okrajne zadruga. Deželna zadruga izvoli v pravilih določeno število nadzornikov, ki morajo biti veščaki v tej stroki, pa nadzornik ne sme biti član tiste zadruga, katero nadzorovati je namenjen. Nadzorniki morajo vsaj vsako drugo leto pregledati delovanje zadrug, in v ta namen se jim morajo pokazati vse knjige in zapisniki.

§ 34 O svojem nadzorovanju mora nadzornik podati poročilo načelniku deželne zadruga. Načelnik o tem naprej poroča odboru deželne zadruga in posamičnim okrajnim zadrugam, v kolikor to nje zadene, in kjer bi se pokazali kaki nedostatki, mora on skrbeti, da se v prihodnje odpravijo. Na podlagi nadzornikovega poročila sme deželna zadruga tudi denarne globe naložiti upravnikom in uradnikom okrajnih zadrug.

§ 35 Vrhovno nadzorstvo nad kmetijskimi zadrugami ima poljedelski minister. To oblast izvršuje ali neposredno, ali pa s pomočjo deželne vlade; na isti način pa nadzoruje tudi deželne zadruga.

§ 36 Kjer so v pravilih po § 15, lit. h) napovedane denarne kazni, izreka jih politična oblast, in iztirjajo se po upravnem potu, kakor globe v § 34 omenjene. Globe ne smejo prekoračiti 100 gld. Iztekajo se v rezervni zaklad deželne zadruga.

§ 37 Zadruga, ki se ustanovijo po tej postavi, ne plačajo družega pridobninskega in dohodninskega davka, kakor od podjetij, ki se jih lotijo v svojo korist, in sicer v primeri z dobičkom, ki ga naredijo.

§ 38 našteva olajšave, ki jih imajo zadruga zaradi kolkov ali štempeljnov. Ali ker še le-ta načrt ni postava, opustimo še obajšave.

Cerkvene zadeve.

V spomin vrlemu kmetu.

Dnes 26. novembra smo položili v hladno zemljo minljive ostanke rajnega Jurija Jersiča, posestnika v Skomri. Da-si je bil sneg debelo zapadel in ga je še vedno trosilo, prišli so sorodniki, sosedi in sožupljani v obilnem številu na Jersičevo, da skažejo rajnemu zadnjo čast in se poslovijo od njega. Že na domu so se spregovorile rajnemu starčku prej, ko se je vzdignila rakev, krijoča razdušeno truplo pridnega gospodarja ganljive besede pa tudi domači gospod župnik so stopili med cerkvenimi opravili na leco ter slavili rajnega sosedu in župljana svojega, naštevajoč njegove dobre lastnosti in priporočajo jih nam v posnemanje. »Človek ne vé« začeli so »za čas konca svojega« in tudi rajni naš sobrat Jurij Jersič ni mislil, čeravno so ga zadnja leta moči zapašale, da že kleplje bela žena pred njegovimi vrati smrtno koso. A rajni bil je pobožen kristjan in pripravljen na odhod v večno življenje. Ves čas svojega potovanja po zemlji nadeloval in gladil si je pot v večnost. Rad je hodil v cerkev, rad molil, rad dajal vbogaime in rad segel v žep, če je bilo treba doneskov za olešanje domače cerkve. Dokaz njegove pobožnosti je tudi lep križ, katerega je postavil blizu svoje domačije in kam je pogostoma, zlasti slednji čas, hodil molit ter priporočat se milosti božji. Rajni je bil tudi dober mož, tako svoji prvi, kakor svoji drugi ženi, z obema živel je v lepem zakonskem miru, lepi zakonski zastop-

nosti. On je bil skrben oča svojim otrokom, katerih mu je bil Bog izročil obilno število. Dobro jih je odgojil in večidel tudi že spravil do kruha. Svojim služabnikom: hlapcem, deklam, pastirjem, delavcem bil je prijazen in pravičen, nikdar jim ni prikrajšaval zasluženega plačila. Gospodaril je rajni vzgledno. Začel je sicer z malim, pa ker je zgodaj vstajal in pozno hodil spat ter skrbno nadzoroval svoje ljudi pri delu, ker je ves dan neutrudno gibal svoje pridne roke, ker je vedel vsako stvar dobro obrniti in bil varčen, širila se mu je hiša in množilo imetje. Rajni Jeršič je bil miroljuben, s svojimi sosedi in sožupljani, s svojim dušnim pastirjem in domačim učiteljem živel je v najlepši slogi, prepira rajni ni iskal nikdar. On je bil gostoljuben. Rad je vzel popotnika pod svojo streho in mu postregel s vsem, česar je hiša premogla. Revežem je bil usmiljen in dober oča. Rad je je prenočeval v svoji hiši, rad je nasičal pri svoji mizi, rad je oblačil. Rajni bil je tudi pošten Slovenec, držal se je domačih šeg, domače noše in domačega jezika. Ker je bil tak vrlega značaja in dobrega srca, imelo ga je vse rado in ga spoštovalo. Ljubili so ga sorodniki cenili sosedi in župljani, spoštovali gosp. dušni pastir, sploh ga je čislal vsak, kdor ga je poznal. Pa tudi Bog ga je ljubil. On je blagoslovil delo njegovih rok, ga ohranil zdravega in krepkega do zadnjih let, mu odkazal dolgo pot življenja, kajti rajni je doživel visoko starost 83 let in mu bil tudi smrtno uro na strani, da je previden s sv. zakramenti za umirajoče, brez smrtnih muk, mirno zaspal v Gospodu. Tako je užival rajni Jurij Jeršič občno spoštovanje pri ljudéh in milost pri Bogu. Blag mu spomin, bodi mu zemljica lahka! K.

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Sv. Jurij na Ščavnici 15 fl. 50 kr., Kapela pri Radgoni 19 fl. 4 kr., Reichenburg 19 fl. 28 kr., Pameče 10 fl., Sv. Ilij pri Šaleku 8 fl. 33 kr., Rogatec 9 fl., Lembah 8 fl., Marija Snežna 9 fl. 83 kr., Smarje 7 fl., Venčeselj 6 fl. Zreče 4 fl., Sv. Peter pri Radgoni 45 fl.

Gospodarske stvari.

Živina v gozdu?

(Konec.)

Razložek pa je le v tem, kakšna žival se spušča v gozd. Koze tudi za najboljšo travo ne marajo, če le imajo kaj obirati. Česar ne dosežejo, pa si pripognejo ali pa se na zadnje noge postavijo ter po drevescu vspenjajo. S tem povzročijo mnogo več škode, kakor n. pr. ovce. Te ne objejo sicer toliko, a bolj se poznajo njih stopinje, ker se ostri parklji globoko vdirajo.

Konji so zato najbolj nevarni, ker delajo kopita pregloboke jame, kakor tudi goveja živina, posebno kedar je mokro. Svinje pridejo le malokedaj v gozd, ne prizadenejo mu veliko, k večjemu malo v tleh rijejo, kjer si iščejo hrane, a s tem spravijo marsikaj pod zemljo, kar mora tam biti, preganjajo mrčesa in miši ter so tako gozdu v bolj korist, kakor v škodo.

Ni vse jedno, ako je živina spomladi ali pa v jeseni v gozdu. Največ škode napravi seveda spomladi. Vse, kar so prvi solnčni žarki privabili na dan, vse nežne mladike in popke uniči. Ker že dolgo ni dobila nič zelenega, tem hlastneje potrebi, kar najde mladega. Bolj varna je stvar v jeseni. Celo po zimi se lotijo koze in tudi ovce — smrečja in mladih jelk, sosebno če se jim v hlevu preveč slame ponuja.

Nadalje razločujejo živali same med raznim drev-

jem. Jelševja in brez se le malokdaj dotaknejo. Smreke, bor in jelke so pred ovci neredkokrat v nevarnosti. Najbolj priljubljen pa je javor, brstje i. dr. Škoda ravna se še po mnogih drugih okolščinah, po starosti in kakovosti drevja, po toploti, po razvitosti mladik in vejic, na kratko, nemogoče je skorej, da bi se v gozdu paslo brez škode. Če je pa že sila, naj se pase, a zapomniti si je vsaj nekaj pravil. Tako je n. pr. prav nespametno, če se na mali kosček gozda preveliko živine spusti, kajti le en del gozda sme se živini prepustiti v pašo, nikdar pa ves gozd, kolikor ga imaš. Tako si vsaj nekaj ovaruješ; a da ti ne uide živina na take prepovedane kraje, storiš dobro in premeteno, če si napraviš malo ograjo ali mejo okoli onega dela, katerega si češ varovati. V take gozde, kjer je veliko prav mladih drevesc, se ne sme živina puščati, v odrasle pa še le meseca julija. Če imaš kravo, ki se ne drži rada družine ali pastirja, priveži ji zvonec na vrat.

Ker se je beseda že sprožila o pastirju, omeniti je le to, da naj se ne zroči preveliko glav jednemu, posebno če je težko varovati živino, da ne gre v škodo. Kedar živina počiva, naj se na to gleda, da se spravi na kraj, kjer ne dela škode mlademu drevju. Kar se tiče koz, ovac in konj, je najbolje, če se ne pustijo v gozd, ker je le pretežko jih v škodo varovati.

Kjer je svet strm, mora dober pastir posebno paziti, da se ne zgodi kaka nesreča, ali kedar je zemlja mokra, da ne drskajo živali preveč ali da ne letajo okoli.

Dela ima po tem takem natančen in vesten pastir dosti, a trud se mu poplača deloma že s tem, da ovaruje in pospešuje gozd svojega gospodarja in pa v svesti, da je svojo dolžnost storil.

Česar se pa naj v vseh okolščinah varuje, pa je, da ne pusti živalij, posebno hudomušnih sivk in rudečk, kam v škodo, najmanje v sosedovo koruzo ali pa da jih celo ne zgubi.

Kutina.

Kutina je med prostim ljudstvom še malo znana, vendar zasluži v vsakem vrtu prostor za pomnoževanje. Na kutine se cepijo hruške, če hočemo pritlikovce imeti in da hitro rodijo. Kljub temu, da hruška na kutino cepljena hitro rodi, ima s. to prednost, da je sad mnogo večji in lepši. Drevo ostane rodovitno do 25 let. Kdor ima malo prostora, pa želi drevje gosto nasaditi, najbolje stori, da na kutino cepi ali vsaj edno na kutino, drugo pa na divjak, ker potem po 25 letih se drevo na kutino cepljeno zrodi, ono na divjake cepljeno bo pa v najlepši dobi.

Kutine se najhitreje pomnožujejo po koreninah, oziroma vejah in sicer tako-le: vkoreninjena mladika se v spomladi na kratko prireže in v dobro zrahljano zemljo vsadi, iz katere po letu mnogo mladik priraste, katere se meseca avgusta po zemlji položijo in z zakrivljenimi količi pritrdijo, ter z zemljo zagrnejo in do jeseni se gosto vkoreninijo. Iz ednega dveletnega grma se zamore do sto lepo vkoreninjenih kutin, ki se za cepljenje sposobne, odgojiti.

Tudi žive meje si s kutinami lahko hitreje nasedimo in so torej te vsega priporočila vredne. V obče pa nam bode treba gledati, da si, kar največ mogoče, vzredimo drevje na lastni zemlji.

F. P—k.

Sejmovi. Dne 15. decembra v Arvežu in pri Sv. Križu na Slatini. Dne 18. decembra v Trziču. Dne 19. decembra v Ljutomeru in na Teharjah.

Dopisi.

Iz Sarajeva. (Raznoterosti.) Obsodili so tukajšnjega policajca Srba M. Vračogojac na pet let težke ječe, ker je domuidočega delavca Simiča ubil. Simič je bil 60 let star in je pijan pred policijo malo razsajal. Vračogojac ga posvari, ob enem ga je pa tako s svojim velikim čevljem v prsa pehal, da je Simič hitro umrl; zapustil je udovo in pet malih otrok. — Ustrelil se je policaj F. Surk; zakaj? se ni zaznalo. — Pretečeni teden je čakal v noči Mustafa Dezović za nekim voglom, da se na svojem neprijatelju zmaščuje, zasebnik Vaso Šarič gre slučajno mimo in Dezović ga tako močno z nekim železom po glavi lopne, da Šarič na mestu umrje. Dezoviča so zaprli, koga, pa je tam čakal, še ni izpovedal. — To leto se tukaj mnogo zida; pred par meseci se je zgotovila velika zgradba, rim.-katol. bogoslovje, ki je po svoji velikosti in krasni legi ponos celega mesta. Usmiljene sestre so si napravile lep, nov samostan, koji se je 15. novembra svečano blagoslovil. Razen sobic za stanovanje, so velike sobe za šestrazredno šolo in za ženski internat. Jedno sobo vzdržujejo v tem poslopji mil. nadškof dr. Stadler, v kateri se celi dan grejejo razni siromaki in dobijo o podne — brez ozira na veroizpoved — tečne juhe; razen tega pa oskrbujejo mil. nadškof v svoji palači mnogo sirot in jih šolajo na svoje troške. Očetje frančiškani zidajo veliki samostan, koji bode še le prihodnje leto z gotovljen. Poleti se je tudi dozidala nova velika bolnica ali špital, katera obstoji iz 17 sobic in popolnoma zadostuje vsem modernim zahtevam. Postavilo se je to leto mnogo privatnih poslopij, hotelov in kavaren; celo Turki so Alipašino mošejo popolnoma popravili. Ta džamija je gotovo marsikateremu naših rojakov v žalostnem spominu; bila je leta 1878 prenapolnjena s kruto, divjo turško drhaljo in je smrtni svinec, kakor točo, sipala iz nje na naše vojništvo. — Turki to džamijo jako častijo in ravno v njej opravljajo zadnjo molitvo pred odhodom v Meko-Medino. Neko delniško društvo — na Dunaji — je pokupilo vse tri tukajšnje pivarne; zdaj pa gradi in radi nove kleti — ledenice in razna poslopja; pivo pa tako kuha, da se človeku zdi, da pije kaki tropinšek. — Najvišji turski »duhovnik« 90 let stari Hadžia Omerović, ki je bil obče spoštovan in lojalen mož, se je zahvalil na svoji službi. Dne 20. novembra je naznanjal topov grom, da je za to mesto imenoval svitli cesar direktorja višje turške šole Hadžijo Azabegić, ta je mož po turskem kopitu in pri svojih jako priljubljen.

Jos. Urle.

S Keblja nad Čadramom. (Nova šola) se je z novim šolskim letom pri nas odprla in je ta prigodba za našo župnijo znamenita. Do leta 1787 je cela naša župnija bila s Čadramom združena in v obeh teh župnijah ni bilo do leta 1820 nikakoršnje šole in še le onega leta se je začela v Oplotnici, v hiši kneza Weriana da Windisch-Grätzja za silo ljudska šola z enim razredom, in ta šola gotovo več let ni bila Kebeljskim otrokom dobiček, saj je bila še za domače otroke veliko premajhna. Okoli 30 let imamo že zdaj mi svojo lastno šolo z enim razredom in ker naša župnija šteje okoli 1000 duš, je tudi blizu 150 všolanih otrok. Imeli smo pa zadnja leta na polnočni strani od farne cerkve svoje lastno šolsko poslopje, ali prav rečeno, šolsko koč, v katerej je bila slaba mala učilnica z bornim stanovanjem za gosp. učitelja. Ker je bila učilnica tako mala, da je že s 40 otroki bila prenatlačena, so zdajšnje za šole res skrbne oblasti že več let občino in šolski krajni svet silile, naj si primerno šolsko poslopje postavi. Taki ukazi še pa laglje na papir zapišejo, kakor v djanji izvršijo v občinah, kakor je naša. Tu imajo le posa-

mesni farani v Kotu še lepe gozde, pašnikov ali plamine za živinorejo pa večidel pogrešajo in smejo le še po potu milosti svojo živino pasti v planini konjiškega kneza. Njive so pri nas pa prav slabe, kajti še oves v najboljših letinah komaj po 4—6 zrn da; pri spodnjih prebivavcih so njive nekoliko boljše, travniki in pašniki so pa lezičli. Zato je za denar le bolj huda, posebno odkar še vinogradi, katere mnogi v Čadramu imajo, malo ali nič ne rodijo. Kljub vsemu temu smo že zadnja leta nekoliko večje doklade nalagali in smo tako 1000 fl. za novo šolo nabrali. (Konec prih.)

Od Ljubnice pri Vitanju. (Kmečke misli) čez »Slov. Gospodarja« in njegovi klerikalni prijatelji. Težko je uganiti, kje berem take širokotiskane besede. V nemškem času pisu »vahtarci«, ki se je porabil kot zavitek nekega uradnega dopisa od okrajnega celjskega glavarstva. Kakor drugi, bil sem tudi jaz radoveden, kake so pač te kmečke misli, in kerem. Pa kaj? Nedoroznemu »Gospodarju« se očita, da slovenske kmete od prave vere odvrta, jih zapeljuje v krive vere, uči le nesloge, vodi le v nesrečo itd. Je-li kdo, ki more z mirno vestjo reči, da mu je »Slov. Gospodar« v kako dušno ali gmotno škodo? Berem pa dalje: »In kaj misliš, moj dragi Slovenec, kdo so tvoji sovražniki, ki hočejo napredek Slovencev zadušiti? Duhovniki. Ti hujskajo ljudi med seboj in delajo le sovraštvo med njimi. Ne zmenijo se za blagor ljudstva, skrbijo le za svoje žepe, gledajo le na svoj dobiček, na svojo čast. Torej kmetje, ne poslušajte jih; le sleparijo vas; kar vam pravijo, so le prazne šare!« Da je oni spis poln grdega obrekovanja in lažij, nihče ne dvomi, saj »vahtarca« brez tega dihati ne more. Ali to se nam čudno zdi, da okrajno glavarstvo v Celji vporablja take liste za zavitke, ki se navadno tudi pogledajo na fo ali uno stran, in s tem tako rekoč samo odobrava in priporočuje tako in enako hujskanje in napadanje. Že je enkrat neki drugi list tudi grajal to napako, ki mora povsod nevoljo vzbujati.

Iz Braslovč. (Poročilo) o izletu pevskega društva na Pako je našlo svoje pojasnilo, toda moramo reči, da se ni posrečilo. Iz ene strani ni res, da bi bili pevci kake poredneže iz Letuša s seboj pripeljali; tudi niso nikoga vabili drugače, kakor po slov. listih prijatelje petja. Iz druge pa je res, da so bili poredneži, ki so prišli k zastavicam na vozih, na našo veselico pa nemir delat, Paški rojaki M. Z., M. K. in A. M. Dopisa o veselici pa tudi ni pisal kak ud pevskega društva; zakaj toraj »pojasnilo« svojo jezo otresa nad pevci? Kdo je v temi po noči kamenje metal na goste iz Vranskega, ne vemo mi, pa najbrž tudi tisti ne, ki je »pojasnilo« poslal, če ni bil sam poleg. Resnica pa je še vedno, da se je to zgodilo pri županovi hiši. Slednjič, ljudje sploh sodijo, da je tega nereda na Paki bil kriv četrti naglavni greh. Lepa nova hiša vstric kolodvora in gostilnica v njej, kjer se je veselica vršila, nekatere v oči bode. Nepotreben je bil opomin ob koncu »pojasnila«, da naj pevci drugokrat poredneže doma pusté, ker jih tudi takrat niso s seboj imeli in ne s seboj vzeli.

Iz Pišec. (Ameriški nasadi, župan.) Marljive roke že uživajo sad ameriških nasadov. Pred petimi leti godili so se v naši župniji šele prvi poskusi z vinogradi na ameriški podlagi, a letos se je pridelalo v njih že nad sto polovnjakov izvrstnega vina. Gospodje Gerec, Podvinski in Hübschmann pridelali so ga vsak nad 10 poljovnjakov, baron Moscon 8, profesor Pleteršnik 7, Recer 6, Kokot, Vrstovšek, Högelserger po 4 poslovnjake, itd. Gotovo lep napredek v tako kratkem času. Koliko ugodniši bi še pa bil, da ne bi toliko let po trsnih uimi križem držali rok, ne vedoč, kaj početi. Zato svetujemo vsem vinogradnikom, ki si želé dobro: pri-

pravljajte se na nove nasade, če tudi še imate zdrave vinograde; če pa imate že okužene po trsni uši, začnite z novimi brez prevdaranja in odlaganja. Ako bo delo dobro, vedite, da trud zastonj ne bo. Vinske cene se bodo za polovico zboljšale, kakor so se pri nas. Polovnjak se je tukaj letos prodajal po 80—100 gold. Take cene naj nam dajejo pogum, da se z vsemi silami in žilami poprimemo novih, nadpolnih ameriških nasadov. Dne 2. novembra je umrl na splošno žalost župan naš, g. J. Varlec, v najlepši dobi svojega življenja; naj počiva v miru! Teden pozneje bil je pa izvoljen županom g. Martin Volavšek, vrli nadnjak.

Od Sotle. (Marsikaj.) Spomladi sta se vršili v Spodnjem Sečovem in Tokačevem poleg Slatine občinski volitvi. V obeh občinah je popolnoma zmagala narodna stranka. Ta vspah Slovencev je pa bodel v oči nemščurke, zato hajdi za pero in modre glavice so iztuhtale rekurz zoper izid volitev. V Gradcu so pa dali enkrat pod nos našim liberalcem, rekurz ovrgli, omenjeni volitvi pa potrdili. Koncem meseca novembra so odborniki izvolili v obeh občinah županom narodna in poštena moža; Janeza Drofenik in Gregorija Breko. Tako je odklenkalo Ogrizkovi gardi. Občinske zadeve bile bi torej povsem v redu, ker vseh deset občin Svetokriške nadžupnije se nahaja v narodnih rokah, a ne tako šolske. Krajni šolski svet ni v stanu pri slabih gmotnih razmerah pozidati si štirirazrednice za dekleta, kakor je zaukazalo visoko ministerstvo, a Slatinske šulvereinske šole ne more in ne sme prevzeti. Ne more: ker je na šolskem poslopiju vknjiženih preveč tisočakov; ne sme, ker noče biti Efižalt in Iškarijot lastne krvi. Zato je prosil že meseca junija za poldnevni pouk na štirirazrednici Svetokriški. Če se ta doseže, potem zadostuje sedanje poslopje za naše šolske potrebe. Toda meseca novembra je deželni šolski svet prošnjó kr. šolskega sveta zavrnil. Zoper ta odlok pa je uložilo vseh deset občin pritožbo na visoko ministerstvo. Upamo, da se nam reši ugodno, ker po § 21 državnega šolskega zakona se mora podeliti ta olajšava gledé šolskega obiska šolski občini, ako vse politične občine prosijo za njo. — Donačke občine župan sme kaj ponosen biti na svoje občinske odbornike, kajti med istimi ima tudi kneza Alfreda Windischgrätz, predsednika sedanjega ministerstva. Z ameriški nasadi se nekateri vinogradniki v naših krajih marljivo pečajo. Pri Sv. Trojici poleg Sv. Križa imajo vzorno državno trsovnico. Tudi v Rogatecu jo že ima okrajni zastop, deželna se pa šele dela. Le škoda, da imata obe preniško lego, sta torej izpostavljeni pozebi. tembolj, ker les v nižavi dovolj ne dozori. V Tržišču poleg Slatine je zmrznil dne 29. novembra bukovez Uršič. Pil ga je rad po očetovi navadi, pa tudi pijan v snegu našel smrt, kakor njegov oče.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj V državnem zboru še gre posvetovanje precej gladko naprej ter ni skorej drugih govornikov, kakor mladočeški in njim se odgovarja najbolj od vlade, ostali poslanci pa molčijo. In prav je tako, saj so ti govori vselej dragi, a nič ne izdajo pri glasovanju. Načrt postavbe, ki uvrsti nekaj okrajnih sodnikov med dež. sodnike, so vsprejeli in sedaj se razpravlja o »izjemnem stanju« v Pragi. Da se potrdi, ni več dvoma, ali potem se neki kmalu prekliče, ker ni več za to prave potrebe. Vlada predlaga, naj se ji dovoli za tri mesece drž. proračun za leto 1894. Pri razpravi o tem bode gotovo

veliko besedij, največ od mladočeških poslancev, pa tudi izmed slov. poslancev se izpregovori, najbrž kaka beseda.

Češko. V mestnem zastopu v Pragi še imajo Staročehi večino, vendar pa so izvolili za podžupana dr. Podlipny izmed Mladočehov. Izvolitev pa brž ne dobi najvišjega potrjenja. Baron Leonardi je odložil svoje poslaništvo v drž. zboru in z njim zgubi »klub konservativcev« zopet enega uda.

Štajarsko. Volitve v mestne zastop v Gradcu so se izvršile jako mlačno, prišlo je malo volilcev in v drugem ter v prvem razredu so zmagali nemški liberalci. v tretjem pa nemški nacionalc. Ni pa kaj prida ne na teh, ne na onih, ker so vsi na eno kopito t. j. liberalci. — Posl. Hofmann je nemški nacionalec in je zanimivo, da se on v drž. zboru posebno rad potegne za vzvišanje plače pri uradnikih: mar ne zato, ker so ravno uradniki posebno radi na strani nemških nacionalcov? Roka umiva roko, obe pa segate v žepe plačevalcem davka!

Koroško. V Celovcu se predela mestna hiša ali »rotež« ter poviša, da bode dostojno zbirališče za »mestne očete«. — Družba sv. Cirila in Metoda je kupila v Velikovcu prostorno hišo ter priredi prihodnje leto v njej ljudsko šolo za slov. otroke. — V Trušnjah pri Velikovcu so si napravili podružnico šulvereina, toda slov. kmetje se je ogibajo in jih tudi ni bilo pri veselici te podružnice, pač pa več gospôde iz Celovca.

Kranjsko. Pri političnih uradnikih se množi število taci, ki ne znajo slovenski in daje se jim celo prednost pri službah. Tako je postal n. pr. baron Schönberger c. kr. okr. glavar v Krškem, ali on ne zna niti besedice slovenske: kako bode pač njegovo delovanje s slov. župani! — V Novem mestu so priredili za kmete iz okolice »bralnico« t. j. hišo, v katero lahko pridejo, ob nedeljah prebirat slov. liste in poučljive knjige. Misel je hvale vredna.

Primorsko. V Gorici nimajo dobre pitne vode, ali mestni zastop ugiba še vedno brez uspeha, kako se naj napelje dobro voda v mesto. Brez velicih stroškov že ni mogoče! — Za slov. ljudsko šolo še mestu tudi primanjkuje denarja, za nepotrebne laške pa ga ima zmirom obilo. — Pri Sv. Križu blizu Trsta je odprl slov. trgovec štacuno in dobro se mu je nosila. Sedaj pa je obesil napis pri štacuni samo v laškem jeziku in glej, štacuna je ves dan prazna!

Hrvaško. Ker že tri leta vlada išče nadškofa v Zagrebu, ni čuda, če so ljudje že nevoljni; vlada pa si pomaga s tem, da spravlja govorice med ljudstvo, češ, da je nadškofa imenovanje že gotovo in kaj je njej zato, če še govorica kmalu prekliče za prazno. Tudi sedaj gre govorica po mestu, da je novi nadškof Bela Mayer, korar v Kaloczi. On pa je Madjar in ne zna hrvaški, torej ni za hrv. nadškofa.

Ogersko. Minister dr. Weckerle se hlina sedaj hiši magnatov ter misli s tem pridobiti plemenito gospodo za svoj »civilni zakon«. Tudi nekaj novih udov hoče imenovati v to hišo in se ve, da le take, ki bodo za »civilni zakon«. Ali ga mož spravi tako pod varno streho? — Znano je, da dela vlada silo vsem narodom, ki se ne štejejo za madjarsko krv; v zadnjem času pa se dela vlada nekaterim izmed njih, posebno Rumuncem, jako prijazno, ali ti nimajo do nje zaupanja ter se ji ne mislijo udati, dokler jim ne dovoli rumunskih šol.

Vunanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. svetujejo katoliškim volilcem v Italiji, naj gredó na volišča, ali sedaj še le tam, kjer se gre za občinske, oziroma mestne zastope. Ako dobijo te zastope v svoje roke, potem jim ne bode

težko tudi pri volitvah v drž. zbor stopiti na volišče ter zmagovati zoper framasonska društva.

Italija. V zadnjem trenutku je Zanardelliju izpodletelo ter ni spravil ministerstva na noge. Sedaj sestavlja ministerstvo znani Crispi, človek, ki mu živé še tri žene, sina pa je poslal v Ameriko, ker mu je doma delal preveč dolgovi. Ali prav tak človek je po volji framasonov in zato ne dvomimo, da postane iz nova predsednik v ministerstvu. Srečna Italija!

Francija. V soboto so imeli v drž. zboru v Parizu veliko strahú, ker je nekdo vrgel dinamita polno patrono v sredo med poslance; ranjenih je več poslancev, v celem pa nad sto ljudij. Tudi moža, ki je vrgel patrono, je opeklo in zato za ga lažje izpoznali ter ga dñali pod varne ključe. Ime mu je Vaillant in je anarhist ter pravi, da je vrgel patrono »na svojo roko« t. j. ne na povelje tovarišev. — Ta zločin morebiti izpametuje francoske veljake in res, že se dela postava zoper anarhiste, ostra postava, da ostreje ni lahko. Prav, ali kaj pomaga, ko ni po »veri« republikancev ne nebes, ne pekla, zato pa hočejo nebesa ti ljudje na zemlji in drugim kopajo pekel!

Anglija. Anarhistov se bojijo tudi v Angliji, posebej še na Irskem: zato imajo sedaj pred ječami po dvoje, troje straž, ker se misli, da planejo anarhisti najprej na ječe ter rešijo iz njih svoje tovariše. Nekaj podobnega se je v Dublinu že zgodilo.

Nemčija. Nemško cesarstvo obstoji že nad 23 let, toda ljudje se še temu niso čisto privadili; izlásti v Württembergem kraljestvu ne marajo za pruske vojake, ampak hočejo le svoje, domače vojake v deželi. To pa nemškemu cesarju ni ljubo. — Trgovinska pogodba z Rumunijo se Nemcem ne dopada; oni bi radi, da se njim dajo vse pravice, Rumuncem pa nič.

Rusija. Vladi je treba denarja in zato tirja davke, ali ti se ne plačujejo tako gladko, kakor bi vlada rada. Ljubi Bog, kjer ni denarja, tam je pač tudi plačevalec v zadregi. Treba bode vladi čakati na boljše čase, potem bodo že tudi davki plačani: kjer nič ni, tam tudi car pravico zgubi!

Bolgarija. Novo ministerstvo je gotovo in hvalljo ga, da ima vse v redu, da so pravi možje v njem. Mi jim to iz srca privoščimo, kajti država še je mlada in ima še veliko dela, predno bode nje voz v redu tekkel.

Srbija. Odkar je nova vlada, trudi se posebno za to, da se z našo državo, s svojo mejašinjjo, postavi v red, ne v nasprotstvo, kakor je bilo v zadnjem času. Iz tega namena sta sedaj na Dunaju dva moža, da se poravnajo neprilike gledé na trgovino.

Turčija. Kolera je v vsaki državi jako nevarna, posebej pa še v Turčiji, kjer so ljudje nemarni in bolj nesnagi, kakor snagi privajeni. Vsled tega še kolera v tej državi nič ne pojenjuje in je le čudno, da še bolj ne razsaja v njej!

Afrika. Naš nadvojvoda Jožef Avgust je s svojo mlado ženo v Kajiru; tudi svitla cesarica pride neki tje, potem pa se poda na Madejro. — V Maroku je sedaj prenehala vojska, toda konec je še ni, ker se Kabili nočejo udati niti kralja, niti španjskemu generalu.

Amerika. V Brazilijo je prišlo 1500 naseljencev iz Evrope, toda niso jih pustili na suho in morali so se vrniti v Evropo. Največ je Italijanov, kaciñ 300 pa je tudi iz naše države, med njimi nekaj štajarskih in kranjskih Slovencev. — V severnih državah imajo sedaj malo dela, v Chicagu in v državi Illinois je nad 110.000 ljudij brez zasluga. Žalostna usoda!

Za poduk in kratek čas.

Župnikove sanje.

(Pravljica, poslov. Fr. Goričan.)

(Konec.)

Ljubi moji otroci, kakšen prizor! Tamkaj nikdo ne vpraša po imenu, nikdo ne zapisuje pogubljenih duš v bukve; vse je navskriž, povsodi nered. Tresel sem se, kakor rosna kaplja na veji; lasje so se mi ježili, ko sem gledal brezkončno ognjeno morje. Plamen švigal mi je nasproti, smrad bil je neznosen in na uho donelo mi je strašno preklinjanje pogubljenih. Hudič, grozen in črn, kakor noč, zaklical mi je z grdim glasom: »Bode skoro? Vidiš, pri nas je še vse hujše, kakor vam na zemlji duhovniki ta kraj pred oči stavijo. Bodeš šel noter ali ne?«

»Jaz? Jaz ne vstopim; sem služabnik božji!«

»Ti si služabnik božji! Kaj pa tedaj hočeš tukaj?«

»Jaz pridem vas vprašat, kot župnik, ako je kdo od mojih župljanov tu pri vas.«

»Ti se delaš, gospod župnik, kakor da bi ne vedel, da imamo celo tvojo župnijo tukaj. Ti so vsi naši najboljši gosti. Pojdi, bodeš videl, kako je imamo z vsem preskrbljene, tvoje ljube župljane. Veš, ker ti ne hodijo k božji službi, ne k spovedi, ne tvojih pridig poslušat, zato pa pridejo k nam.«

Tako govoril je hudič. Stopil sem bliže in pazljivo gledal v ognjeno morje. Zagledal sem v velikem plamenu dolgega Poldeta — vi vsi ste ga poznali — kateri je bil tolikokrat pijan; svojo ženo pretepal in otroke spravil na beraško palico.

Videl sem Jeró, katera je preteklo leto za sušico umrla. Gotovo se še spominjate, kako prevzetno se je oblačila in obnašala in kako pridno je obiskovala plese.

Videl sem debelega Jurija, kateri je tako naglo obogatel na krivični način. Videl sem Uršo, katera je ubogim mleko z vodo zmešano prodajala. Tudi sem videl učenega Miška, kateri je zmiraj obrekoval duhovnike in sv. vero; in kadar me je na poti srečal, ko sem nesel sv. popotnico bolniku, ni se nikdar odkril. Pipo je obdržal v ustih, ter šel mimo mene, kakor da bi psa srečal.

Videl sem lahkomiselnega Jožeta s Franco, Petra, Klaro in ... Pa dosta za dnes!

Res, bilo je zadosti. Bledi od straha poslušali so ljudje svojega župnika.

»Sprevidite sami, dragi moji«, nadaljuje župnik, »da tako ne sme biti dalje naprej. Meni je od Boga naložena skrb za vaše uboge duše, hočem in morem vas rešiti strašnega prepada, v katerega padete, ako bosté še nadalje tako živeli. Jutri napravim se na delo. Da bode se vse dobro opravilo, vršilo bode se v tem tednu po tem-le redu:

V ponedeljek naj pridejo k spovedi vsi stari ljudje; s temi sem kmalu gotov.

V torek naj pridejo otroci; s temi se ne bode treba dolgo muditi.

V sredo mladenčiči in dekleta; s temi bode dosta opraviti.

V četrtek možje; bodemo celo na kratko napravili.

V petek žene; bodem jim že rekel: le ne dolgega in brezpotrebne besedičenja!

V soboto pa ostali.

In ako bodemo v nedeljo gotovi, bodemo vsi zadovoljni. Od dnes naprej ne sme noben od vas več v pekel priti.

Otroci moji, ljubi župljani, to je tisti zaklad, katerega vam vsem želim. Amen.

Smešnica. »Janez«, okrega mati 10 let starega sinčka, »Janez, tako si len, da ne vem, od koga si dobil to lenobo, od mene ali od očeta?« »Mati«, odvrne ji sinko, »od očeta že ne, saj ste jim še dnes rekli, da jih je sama lenoba«.

Razne stvari.

(Podpora.) Posl. M. Vošnjak je predlagal v drž. zboru, naj se podeli podpore tistim posestnikom v Frankolovem pri Celju, ki so veliko škode letos trpeli vsled toče. Njegov predlog se je vzel v drž. zboru na znanje in nekaj podpore torej dobijo oni iz drž. kase.

(Srbski minister) dr. Dokić je včeraj, dne 13. decembra umrl v Opatiji. Mož je imel veliko zaslug za mlado državico, ki je naša najbližja soseda na vzhodu.

(Slov. čitalnica.) Slomšekova slovesnost se je v nedeljo v slov. čitalnici v Mariboru izvršila jako lepo in dostojno. Vdeležba je bila velika iz mesta, pa tudi nekaj kmetov je bilo iz bližnje okolice navzočih.

(Šolstvo.) V Konjiški nadžupniji je sedaj troje ljudskih šol, stara petrazredna slovenska in nova dvorazredna nemška in trgu in dvorazredna slovenska v Tepanjah. Nemška pa še nima svoje hiše, slovenska v Tepanjah jo sicer ima, toda ni še do spomladi za vporabljenje.

(Društveni večer) priredi podružnica za Ljutomer in okolico družbe sv. Cirila in Metoda v nedeljo, dne 17. t. m. v prostorih gostilne g. Ivana Vaupotiča v Ljutomeru. Iz posebne prijaznosti sodelujejo pevci Ljutomerske čitalnice in Cvenski tamburaši. Predstavljal se bode »Popolna žena«, veseloigra v jednom dejanji. Pričetek 1/4. uri zvečer. Gostje dobro došli!

(Okr. šolski svet.) Zadnjič izvoljeni »nemški« okrajni zastopniki volili so 30. nov. t. l. okrajni odbor za Konjiški okraj. Načelnikom bil je vnovič izvoljen dose-danji načelnik, g. odvetnik dr. Mihael Lederer, župan Konjiškega trga. Odborniki, večidelj poprejšnji, so tudi njegovega duha. Slovenci se te volitve še vdeležili niso!

(Osebnost.) Gosp. Janez Supančič plem. Haberkorn, komisar pri c. kr. okr. glavarstvu v Ljutomeru, je postal tajnik c. kr. namestnije v Gradcu.

(Bralno društvo) v Sevnici pri Savi šteje 138 udov in je dne 26. novembra pričelo svoje delovanje slovesno in na zadovoljenje navzočih Slovencev. Zato pa je »Vahtarica« v Celju lahko slabe volje.

(Dedič.) Pri c. kr. okr. sodnji na Ptuj leži že 30 let knjižica tamošnje hranilnice, ki se glasi na 15 fl. 43 kr. Bila je knjižica v lasti Liborija Schrei, ki je umrl dne 19. maja 1858. Ako ima kdo kako pravico do nje, naj se oglasi pri c. kr. okr. sodnji na Ptuj.

(Častni tržan.) V nedeljo je imel obč. zastop v Velenju svojo sejo ter je imenoval g. A. vit. Finetti, c. kr. okr. glavarja v Slov. Gradcu, svojim častnim občanom.

(C. kr. okr. glavarstvo) v Brežicah oskrbuje poslej g. Friderik Tax, tajnik c. kr. namestnije v Celju. Slovenščina mu bode »trdi oreh«.

(Učiteljstvo.) Dež. šolki svet v Gradcu je podelil četrto službinsko doklado nadučiteljema, g. Valentinu Jarc v Braslovčih in g. Svojmiru Šijanec v Šentjurju ob Taboru.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru je daroval č. g. dr. Mart. Matek, prof. bogoslovja v Mariboru, 5 in č. g. dr. Ivan Omulec, odvetnik v Ormožu, 3 ter č. g. Jožef Kardinar, kaplan na Dobrin, 1 gold. Bog plati!

(Sv. misijon) obhaja se od dne 12. do 22. dec. v Ribnici na Pohorju; duhovne vaje vodijo č. oo. Lazaristi iz Celja.

(Na pomaganje) kliče »Mbg. Ztg. vse svoje bralce, kajti Polde Kralik, ki jo tiska, še ni predsednik v kakem društvu in zato meni njegovo glasilo, da je treba ustanoviti novo politično društvo v Mariboru. Njega ud sme biti le pristni Nemec, predsednik mu bode pa lahko češki Nemec: Polde Kralik!

(Zabavnik.) Pri Drag. Hribarju v Celji je izšel »Zabavnik«, ki obsega zbirko družbinskih iger za v sobi in pod milim nebom; nabral jih je g. Anton Brezovnik, učitelj v Vojniku, Knjiga stane brez vezi 75 s pošto vred.

(Božičnica.) »Družba katoliških gospá« v Mariboru priredi v četrtek, dne 21. decembra ob 3. uri popoldne, božičnico za revne otroke v mestu. Slovesnost se vrši pri č. šolskih sestrah.

(Sejem.) Na trgu v Mariboru je bilo v soboto mesa in špeha od 226 svinj, krompirja 48 voz in 480 vreč žita. Perjadi je bilo čez 1000, med temi 300 puranov. Cena ni bila veliko čez »srednjo«.

(Živinski sejem.) V ponedeljek, dne 4. decembra je bil na c. kr. vadnišču v Mariboru živinski sejem; živine je bilo 790 glav ali kupca od zunaj jako malo, zato se je tudi ni veliko prodalo.

(V posnemanje.) Blaga gospa Roza Špinder, soproga knjigovodje v Brežicah je tudi letos zopet nabrala za dijaško kuhinjo visoko svoto 25 goldinarjev 20 kr. in sicer so darovali gospodje: Franc Ferenčak, mestni župnik in dekan 5 fl., dr. Franc Firbas, c. kr. notar 5 fl., dr. Guino Srebre, odvetnik 5 fl., Josip Mešiček, kaplan 2 fl., Ivan Munda, c. kr. živinozdravnik 2 fl., Josip Stanič, not. koncipient 1 fl., Franc Planinec postaje načelnik 1 fl., vesela družba 70 kr., J. Hebbler, lekarnar 50 kr., Anton Spindler, c. kr. zemlj. knjigovodja 3 fl. — Naj jo druge Slovenke posnemajo!

(Nesreča.) Dne 4. decembra je sekal Štefan Podgoršek, 49 let stari hlapec iz Tolstega vrha Spitališke župnije, v Bukovju pri Frankolovem drevesa, v tem pa je padlo drevo, katero je že bil nasekal, tako na-nj, da je bil pri priči mrtev.

(Zločinstvo.) Dne 3. decembra sta se sprla viničar J. Weninger in njegov sin v Ivanjskem vrhu v Slov. goricah in mladi viničar je vstrelil v jezi na očeta ter ga je težko ranil. Na to pa si je sam prerezal vrat in je v hudih bolečinah umrl. Oče pa še utegne ozdraveti. Zločinstvo brez konca in kraja!

Loterijne številke.

Trst 9. decembra 1893:	50, 69, 25, 56, 74
Line » » » » »	35, 50, 23, 45, 53

Naznanilo.

Hranilno in posojilno društvo v Ptuj naznanja, da bode pisarna med Božičem in novim letom 1894 zaradi sklepanja računov zaprta. Sprejemale in izplačevale bodo se samo hranilno vloge.

V Ptuj, dne 13. decembra 1893.

Ravnateljstvo.

Posestvo na prodaj!

Podpisani prodaja lepo posestvo z zidano hišo in takim gospodarstvenim poslopjem in s studencem za manjšega kmetovalca, krčmarja ali trgovca. Posestvo je tri minute od cerkve oddaljeno.

Andrej Finžger

v Laporji pri Slov. Bistrici.

1-3

Zanesljivim osobam,

ki so zmožne pisave, ponuja se z novim letom 1894 pri velikem, jako razširjenem zavodu dober zaslužek.

Vprašanja pošiljajo naj se v zaprtih pis-mih z napisom »zanesljivost« uredništvu tega lista.

2-3

Najboljše sredstvo

zoper
**kašelj in
hripavost**

in vse druge obolevosti
dihalnega aparata so

antikataralne

katranove pastile

lekarja G. Piccoli-ja v Ljubljani.

Te pastile, izredno omehčujoče, priporočati se morajo sosebno onim, katerih dolžnosti in opravi tirjajo čist, čil in krepak glas, kakor n. pr. pridigarjem, učiteljem, pevcem itd. Cena eni škatljici 25 novc. Vunanja naročila se točno proti povzetju zneska razpošiljajo. 11—12

Prodaja v Mariboru: lekar Bankalari, v Ptuj: Behrbalk, v Celji: Kupferschmied.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieure
čistilne mline za žito
rezačnice za krmo
samodejno
aparate proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje
predmete za kleti, sesalnice za vso nameno, kakor v
občo: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
razpošilja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ
2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Bogato ilustrirani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastoj in
poštuno prosto.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.
Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

Uradne in trgovske

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah zrasednega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživiljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga ču-

dovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu da škrinjica zastoj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benediktu Hertl**, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajarskem.

Zaloga v Mariboru pri Alojziju Quandest, gosposke ulice. 3-52

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

Kneipp-ova sladna kava

je edino prava v rdečih štirivoglatih zavitkih s podobo župnikovo in trdko

Bratje Oelz, Bregenz.

V take kraje, kjer se naši pridelki ne dobivajo, razpošiljamo cenó poštne zavitke po **gld. 2-10.** 13—15

Potrebno za hišo in pisarno.

V tiskarni sv. Cirila v Mariboru

je ravno izšel in se dobi

Slovenski koledar 1894.

za na steno.
Cena 16 kr., po pošti 2 kr. več.

Tiskan v treh barvah!

Wilhelm-ov

antiartritični antirevmatični

kričistilni čaj

od

Franca Wilhelm

lekarja

v Neunkirchen

na Spodnjem Avstrijskem

se dobi v vseh lekarnah

1—5

za ceno 1 fl. av. v. zavitek.

Odgov. urednik B. Ferk.

Tisk tiskarne sv. Cirila.

(Odgov. J. Otorepec.)